

Rock og rul i Danmark i 50'erne af Lisbeth Ringsholt

Jitterbug og James Dean for de mondæne

Rock'n roll-kulturen i Danmark handlede i første omgang faktisk overhovedet ikke om musik, men om dans og film, og idolerne var mest filmstjerner, typisk fx James Dean.

Introduktionen til rock'n roll kom i starten gennem danseopvisninger (jitterbug) - først og fremmest ved danseinstruktør Børge Kisbye og med Peter Plejls Orkester samt Preben Uglebjerg som det vokale islæt, på den lidt for mondæne restaurant National Scala.

De fleste af musikerne kom fra jazzscenen og gik ikke helhjertet ind for rock'n'roll. Fx havde Ib Glindemann for en stund forladt jazzen for at tjene et par ekstra skillinger ved at spille "urskovsrytmer".

Folket møder rock'n roll - ballade opstår

Først da rock'n roll-showet rykkede over i KB-Hallen i efteråret 1956, kom det rigtige publikum til, og succes'en var hjemme.

Den eneste "ægte" rock'nroll sanger var Ib "Rock" Jensen, som debuterede i KB-Hallen med en helt speciel form for uforståelig scat sang med tilråbene "Rock'n roll" på passende steder! Den forudsete ballade var der dog ikke meget af. Pressen var naturligvis til stede, for andre steder hvor der blev spillet rockmusik - fx i England og i USA - var det ikke gået stille af, men uroen opstod først, da en fotograf betalte nogle af de unge for at smide kanonslag og starte tumult. Politiet ryddede gaden, og lignende arrangementer i provinsen blev aflyst!

Det var også fremprovokeret af pressen og politiet, da der opstod uro ved premieren på Bill Haley-filmen Rock around the Clock i København året efter, så hurtigt blev der automatisk sat lighedstegn mellem rock'n roll og bølgeoptøjer.

A handful of songs - Tommy Steele før Elvis

I begyndelsen var det ikke til at skaffe plader med rock'n roll, og radio og TV spillede ikke den slags. I 1957-58 kom Tommy Steele til Danmark og gav et par koncerter, og hans plader med bl.a. landeplagen "I've got a handful of songs to give you" begyndte at dukke op, hvorimod Elvis' plader først udkom i Danmark sidst i 1958 p.gr.a. problemer med det danske agentur. De i USA så populære musikfilm med Bill Haley kom som nævnt til Danmark i 1957, og Tommy Steele's og de første Elvis-film begyndte også at dukke op omkring 1957-58.

Radio Merkur - og de glade amatører

Danmarks Radio spillede slet ikke rock'n roll, men ude i Øresund lå Radio Merkur som godt nok kun kunne aflyttes i den østlige del af Sjælland, men som spillede en stor rolle for populærmusikken fra 1958, til den blev lukket i 1963. Desuden lyttede man til amerikanske Radio Luxembourg. Den danske musikscene bestod i slutningen af 50'erne stadig næsten udelukkende af amatører i lokale klubber og dansesteder. Der var bl.a. Little Freddy and his Rock Boys, med Teddy Edelman som sanger og Torben Sardorf (senere Hitmakers) på trommer, og fra den periode kommer også Melvis & his Gentlemen.

Forstadsungdom og rockstævner

Det var primært unge fra forstæderne, der med base i deres ungdomsklub med hjemmebyggede instrumenter arbejdede sig frem til jobs på de større og mere etablerede dansesteder, og mange steder blev der arrangeret rockstævner. Repertoiret var stort set kun kopier af de populære amerikanske grupper og af deres musik.

Otto Brandenburg -idol på konfirmandernes pladespillere

Rigtige rockstjerner var det småt med, den eneste der nærmede sig noget der lignede idol-dyrkelse var Otto Brandenburg. Han startede som guitarist hos Ib Glindemann og kom senere med i Four Jacks. Han lignede lidt af en rod og optrådte ofte provokerende, og pressen (og pigerne!) gjorde, at man snarere opfattede ham som popidol end som rocksanger.

Pladespilleren (rejsegrammofonen!) blev konfirmationsgave nr. 1 og efterhånden kom der gang i salget af single-plader, men det var først og fremmest slagere og filmmusik, der hittede.